

دانشگاه کردستان

فرم طرح درس

اطلاعات اولیه درس

عنوان درس	مقطع	نام مدرس	زمان بندی هفتگی	نوع درس	تعداد واحد درس
فلسفه علم جغرافیا	کارشناسی	ممنند سالاری	دوشنبه ۱۴-۱۵:۴۵	☒ اجباری ☐ اختیاری	۲

محدوده علمی درس

پیش نیازها

- (۱) پیش نیاز: ندارد
- (۲) پیش نیاز ۲
- (۳) پیش نیاز ۳
- (۴) *پیش نیازها لزومی ندارد حتماً دروس باشند؛ بلکه پیش دانسته‌ها یا ابزارها را هم می‌تواند شامل شود.

هم نیازها

ندارد

نرم افزار (مهارت‌های عملی) مورد استفاده در طول دوره

- (۱) نرم افزار ----
- (۲) مهارت ----

روش آموزش

سخنرانی پرسش و پاسخ حل تمرین کار عملی (آزمایشگاه یا کارگاه) کار با نرم افزار

منابع درس

- (۱) احمد، پوراحمد (۱۳۹۳)، قلمرو و فلسفه جغرافیا، انتشارات دانشگاه تهران.
- (۲) شکوئی، حسین (۱۳۷۸)، اندیشه‌های نو در فلسفه جغرافیا، جلد اول، انتشارات گیتاشناسی

اهداف درس

اهداف کلی

در پایان این درس، انتظار می‌رود شما:

- ۱) شناخت ماهیت علم جغرافیا
- ۲) سیر تکوینی علم جغرافیا
- ۳) شناخت قلمرو علم جغرافیا
- ۴) انواع نگرش‌ها و دیدگاه‌های جغرافیایی
- ۵) رسالت‌های جغرافیا و جغرافیدانان

مهارت‌هایی (شغلی، تحصیلی) که دانشجو در پایان دوره فرا می‌گیرد

- ۱) انتظار می‌رود دانشجو در پایان این دوره به یک درک واقعی از جغرافیا، مفاهیم، ماهیت و فلسفه آن رسیده باشد.
- ۲) بر این اساس در آینده و بر اساس گرایش‌های تخصصی به سمت رسالت جغرافیایی تخصصی خود در انتخاب مسائل و چالش‌های محیطی - جغرافیایی بپردازد و با یک تحلیل سیستمی بر اساس انگاره‌های جغرافیایی عمل نماید.

ارزشیابی درس

سایر روش‌های ارزشیابی	امتحان میان‌ترم	امتحان پایان‌ترم
<p>کوئیز --- نمره</p> <p>حل تمرین --- نمره</p> <p>پروژه --- نمره</p> <p>نمرات تشویقی : ۱ نمره شامل مواردی نظیر:</p> <p>حل سؤالات چالشی، مطرح کردن مسائل و مباحث نو، ارائه یک خلاصه ۲ الی ۳ صفحه‌ای از مقاله‌ایی که ماهیت جغرافیا و یا دیدگاه‌های آن را نشان دهد و هر موردی که برای تشویق دانشجویان به مطالعه و تعمق بیشتر در نظر گرفته شود.</p>	<p>میان‌ترم ۱ ☒ ۳ نمره</p> <p>میان‌ترم ۲ ☒ --- نمره</p> <p>در هفته اول تاریخ و سرفصل‌های امتحانات میان‌ترم تعیین خواهد شد.</p>	<p>(۱۷) نمره</p> <p>طبق تاریخ رسمی</p> <p>مندرج در تقویم</p> <p>آموزشی برگزار خواهد شد.</p>

سایر نکات

(نکات خاصی که هر مدرس ممکن است برای درسی در نظر داشته باشد اما در این طرح درس پیش بینی نشده است.)

آدرس های الکترونیکی لازم

آدرس الکترونیکی برای تماس با استاد

m.salari@uok.ac.ir

آدرس فضای ابری که منابع و تکالیف قرار می گیرند

www.Dropbox.com (مثلاً)

ساعت مراجعه دفتری و رفع اشکال

ساعت مراجعه و رفع اشکال: دانشجویان گرامی می توانند در طول ترم در روزهای دوشنبه از ساعت ۱۰ تا ۱۱:۳۰، چهارشنبه ساعت ۱۰ تا ۱۲ و نیز سه شنبه ساعت ۱۰ تا ۱۱:۳۰ به دفتر کار اینجانب مراجعه حضوری داشته باشند. ضمناً دانشجویان می توانند از طریق ایمیل رسمی (m.salari@uok.ac.ir) مسائل درسی خود را مطرح و جواب را نیز دریافت دارند.

کلاس حل تمرین

به فراخور زمان و نیاز کلاس، ممکن است در طول ترم جلسات حل تمرین و رفع اشکال با حضور استاد درس و یا استاد حل تمرین برگزار شود. حضور در این کلاس ها، مانند جلسات اصلی الزامی است. زمان و مکان تشکیل کلاس حل تمرین اعلام شود.

قوانین

- ۱) حضور در کلاس اجباری است.
- ۲) شرکت در امتحان میان ترم اجباری است.
- ۳) شرکت در بحث های کلاسی و حل سوالات ضروری است.
- ۴) صحبت کردن با تلفن همراه و نیز تاخیر در حضور در کلاس و تکرار آن ممنوع است.

تکالیف

جزئیات برنامه تکالیف:

در طول ترم تحصیلی و در بازه های دو هفته ای بسته به نوع درس یک موضوع و مساله به عنوان تکلیف به دانشجویان داده می شود. در زمان مشخص تکالیف و فعالیت های دانشجویان جمع آوری می شود و ضمن بحث در کلاس به صورت موردی، توسط اینجانب مورد بررسی قرار می گیرند. تحویل تکالیف هم به عنوان فعالیت تشویقی در نظر گرفته می شوند و در صورت عدم تحویل و انجام باعث کسر در نمره پایانی معادل ۱/۵ تا ۲ نمره خواهد شد. در راستای درک درس، انتظار می رود که بسته به نوع درس، هر هفته حداقل ۲ ساعت و بیشتر را برای فعالیت خارج از کلاس به کتابخانه و سایت های تخصصی اختصاص دهید.

زمان بندی هفتگی

سرفصل‌ها باید برای ۱۵ هفته تنظیم شوند. هر هفته ممکن است شامل ۱ جلسه یا بیشتر باشد.

توضیحات ستون‌ها:

سرفصل‌ها: نام سرفصل‌ها و شماره فصول یا محدوده صفحات کتب منبع آورده شود.

ستون تکالیف: منظور از تکلیف، گزارش کار (آزمایشگاه یا کارگاه)، حل تمرین، پروژه کلاسی، جمع‌آوری داده، ترجمه، ارائه گزارش از مقالات علمی مرتبط و غیره است.

ستون نمره: درصد یا میزان نمره یا تعداد سؤال مورد انتظار از این سرفصل در امتحان، درج شود.

نمره	تکالیف محوله پایان کلاس	تحویل تکالیف	سرفصل‌ها	شماره هفته
		-	<p>نام سرفصل:</p> <ul style="list-style-type: none"> - فلسفه - تعاریف - فعالیت فلسفی - علم - تعاریف علم - ویژگی‌های علم - روش علمی - دانش - فلسفه علم <p>آدرس مباحث در کتب منبع:</p> <p>منبع ۱ و ۲</p>	۱
	تکالیف محوله		<p>نام سرفصل:</p> <ul style="list-style-type: none"> - فلسفه جغرافیا - گرایش فطری انسان به جغرافیا - اصول فلسفی علم جغرافیا - فعالیت‌های جغرافیایی در ارتباط با فلسفه آن - گرایش‌ها و حوزه‌های جغرافیایی <p>آدرس مباحث در کتب منبع:</p> <p>منبع ۲</p>	۲
			<p>نام سرفصل:</p> <ul style="list-style-type: none"> - سیر تحول جغرافیا - دوره قدیم - دوره میانه 	۳

			<ul style="list-style-type: none"> - دوره رنسانس - دوره جدید - روند کلی سیر جغرافیا در بین تمدنهای گذشته - تمدن مصر - تمدن بین النهرین - یونانی ها <p style="text-align: center;">آدرس مباحث در کتب منبع:</p> <p style="text-align: right;">منبع ۱</p>	
		تحویل تکالیف	<p style="text-align: center;">نام سرفصل:</p> <ul style="list-style-type: none"> - توسعه قلمرو جغرافیا - به کارگیری ریاضیات در جغرافیا - هرودت و رویکرد جغرافیایی - اراتوستن و وضع کلمه جغرافیا و تعریف آن - استرابن و جغرافیا و میراث‌داری در آن - بطلمیوس و جغرافیای بطلمیوسی و جایگاه آن - قرون وسطی و تحلیل جایگاه جغرافیا - آشنایی مسلمانان با جغرافیا - رویکرد جغرافیا در بین مسلمانان - نقشه‌های جغرافیایی مسلمانان - جغرافیدانان مسلمان متاخر - مکتب بلخی و مکتب عراقی در جغرافیا <p style="text-align: center;">آدرس مباحث در کتب منبع:</p> <p style="text-align: right;">منبع ۱</p>	۴
		تکالیف محوله	<p style="text-align: center;">نام سرفصل:</p> <ul style="list-style-type: none"> - دوره رنسانس - رنسانس و نقشه کشی و دریانوردی - رنسانس و اکتشافات جغرافیایی - قطب نما - کریستف کلمب و کشف آمریکا - رنسانس و تجربه گرایی - رنسانس و توسعه جغرافیا - وارنیوس و تقسیم‌بندی جغرافیا - کانت و شناخت‌شناسی <p style="text-align: center;">آدرس مباحث در کتب منبع:</p>	۵

			منبع ۱	
			نام سرفصل: - تداوم جغرافیا و جایگاه آن - سرآغاز جغرافیای علمی - جغرافیای نوین - فون هومبولت - استدلال‌های جغرافیایی - مطالعات میدانی - کارل ریتز - مطالعات ناحیه‌ای - دوره پیش پارادایمی جغرافیا - استعمارگرایی و تشکیل انجمن‌های جغرافیایی - گسترش اطلاعات جغرافیایی - جغرافیا در مسیر پارادایم - توسعه مکاتب و ارتباط و اثرگذاری در جغرافیا آدرس مباحث در کتب منبع: منبع ۱ و ۲	۶
		تحویل تکالیف	نام سرفصل: - تکوین جغرافیای نوین - مراحل آن - مرحله اول و جبرگرایی - مرحله دوم و توسعه علمی و آکادمیک - مرحله سوم و تقسیم‌بندی در آن - جغرافیای نو - انقلاب کمی در جغرافیا - رهنمودهای تحقیقاتی و جغرافیای رفتاری و ناحیه‌ای - جغرافیای کاربردی - جغرافیا و سایر مکاتب مثل پست مدرنیسم - جغرافیا و استقلال علمی آدرس مباحث در کتب منبع: منبع ۱ و ۲	۷
	تکالیف محوله		نام سرفصل: - ماهیت جغرافیا - تعاریف جغرافیا	۸

			<ul style="list-style-type: none"> - مقایسه تعاریف قدیم و جدید - واکاوی تعاریف جدید و فرایندهای نهادی و ساختاری - روندهای مختلف در جغرافیا و تعریف علم جغرافیا در صور و قالب های مختلف - وحدت در شاخص های محوری جغرافیا <p style="text-align: center;">آدرس مباحث در کتب منبع:</p> <p style="text-align: right;">منبع ۱</p>	
			<p style="text-align: center;">نام سرفصل:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ساختار علم جغرافیا - سوالات چهار گانه اصلی - چیستی و ماهیت - موقعیت مکانی و کجایی - چگونگی و کیفیت پدیده - چرایی پدیده ها - بررسی محیط جغرافیایی - شناخت ابعاد و عملکرد - عوامل تاثیر گذار - راهبردها و پیشنهاد های جغرافیایی - ارزیابی و تحلیل سیستمی <p style="text-align: center;">آدرس مباحث در کتب منبع:</p> <p style="text-align: right;">منبع ۱</p>	۹
		تحویل تکالیف	<p style="text-align: center;">نام سرفصل:</p> <ul style="list-style-type: none"> - نشانگر های جغرافیا - مکان - تعاریف و ویژگی های مکان - مفهوم قلمرو - ماهیت مکان - فضا - فضای مطلق و فضای نسبی - الفبای فضا (کورم ها) - انسان - محیط - محیط طبیعی - محیط انسانی 	۱۰

			- نقشه - اختصاصات و ویژگی های نقشه آدرس مباحث در کتب منبع: منبع ۱ و ۲	
	تکالیف محوله		نام سرفصل: - ابعاد وابسته به نشانگرها و شاخص های محوری جغرافیا - زمان - فرایند - چشم انداز - مقیاس - اصول جغرافیا - موقعیت مکانی - توزیع مکانی - روابط و فرایندهای مکانی- فضایی آدرس مباحث در کتب منبع: منبع ۱	۱۱
			نام سرفصل: - پارادایم - مفهوم پارادایم - کارکرد پارادایم - ارکان پارادایم - پارادایم های جغرافیایی - چارچوب و سنت نگرش در جغرافیا آدرس مباحث در کتب منبع: منبع ۱ و ۲	۱۲
		تحویل تکالیف	نام سرفصل: - در آمدی بر پارادایم های محیطی - جبرگرایی محیطی - راتزل و محیط گرایی - سایر نظریه پردازان محیط گرایی - اکولوژی انسانی - سرمایه داری و محیط گرایی - آنارشویست ها و تقابل آنها آدرس مباحث در کتب منبع:	۱۳

			منبع ۱ و ۲	
			نام سرفصل: - امکان‌گرایی - دولابلاش و امکان‌گرایی - دیدگاه قدیم و جدید - جغرافیای فرهنگی - پارادایم ناحیه‌گرایی - هارتشورن - چشم‌انداز - چشم‌انداز فرهنگی آدرس مباحث در کتب منبع: منبع ۱ و ۲	۱۴
			نام سرفصل: - اهداف جغرافیا - چالش‌های جهانی و رسالت جغرافی - انسان و محیط زیست - توسعه پایدار - روش‌شناسی هدفمند - نگرش سیستمی - تخصص‌گرایی آدرس مباحث در کتب منبع: منبع ۱	۱۵